

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/17/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200251
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3016200251.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa W. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., právne zastúpeného JUDr. Jánom Váškom, advokátom so sídlom Podjavorinskej 3, Prievidza, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo 7. januára 2016, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/53/2016-40 zo dňa 23. januára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/53/2016-40 zo dňa 23. januára 2017 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X. zo 7. januára 2016, ktorým podľa §70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a čl. 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 03.12.2015. Rozhodla tak po posúdení zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom ústredia odporkyne dňa 03.12.2015 so záverom, že navrhovateľ nie je invalidný, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej len „MPSVZ“) o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa považoval stav po zlomenine pravej pätovej kosti riešenou osteosyntézou - kapitola XV, odd. G., položka 49 Prílohy č. 4 k zákonu - 30 % (z rozmedzia 30-40 %) so zvýšením percentuálnej miery o 5 % za iné zdravotné postihnutie - zlomenina ľavého jablčka.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne i konania, ktoré mu predchádzalo, po vypočutí účastníkov a oboznámení sa s obsahom dávkového spisu vzhľadom na námietky navrhovateľa nariadil uznesením zo dňa 19.09.2016 posudkovému lekárovi ústredia

odporkyne vypracovať doplnok k posudku o zdravotnom stave navrhovateľa a jeho schopnosti pracovať. Novým doplneným posudkom posudkového lekára ústredia so sídlom v Nitre zo dňa 17.10.2016 bol deklarován nezmenený záver, že navrhovateľ nie je invalidný, lebo MPSVZČ je 35 %, teda nespĺnil zákonnú podmienku pre priznanie invalidného dôchodku.

Z vykonaného prieskumu preto krajský súd dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno t. č. priznať úspech a že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, preto ho podľa § 250q ods.2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím ust. § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa sa v zmysle § 250k O.s.p. trovy konania nepriznávajú.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Namietal, že preskúmané rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné, lebo z neho nie je zrejmé, na náklade akých úvah dospeli posudkoví lekári k názoru, že MPSVZČ je 35 % a nie viac, hoci jeho zdravotný stav sa zhoršuje, čo potvrdzujú objektívne lekárske správy, ktoré posudkoví lekári nerešpektovali. Má za to, že jeho stav po 2 operáciách kolena odôvodňuje priznanie 50 % MPSVZČ (40 % za základné ochorenie so zvýšením o 10 %). Lekárske posudky posudkových lekárov považuje za neobjektívne a vytýka krajskému súdu, že jeho námietky voči nim nevzal do úvahy a rozhodnutie odporkyne potvrdil, hoci ho mal zrušiť. Navyše neprípustne hodnotil dopĺňovania pôvodnej lekárskej správy, hoci pre rozhodnutie súdu je dôležitý stav ku dňu posudzovania invalidity. Má za to, že súd bol povinný zabezpečiť aj iné dôkazy, aby mohol objektívne posúdiť napadnuté rozhodnutie odporkyne.

V súvislosti s otázkou preskúmateľnosti rozhodnutí odporkyne poukázal na niekoľko rozhodnutí najvyššieho súdu vydaných v obdobných veciach týkajúcich sa invalidného dôchodku, z ktorých vyplýva, že rozhodnutie by malo byť vydané až na základe úplného, zákonu zodpovedajúceho dokazovaniu a všetky náležitosti rozhodnutia by mali byť obsiahnuté v samotnom rozhodnutí, a nie v jeho prílohe. Pokiaľ súd vychádza len zo zjavne neobjektívnych záverov posudkových lekárov, takýmto rozhodnutím odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Má za to, že v mnohých prípadoch posudkoví lekári sociálnej poisťovne nesprávne hodnotia zdravotný stav žiadateľov o invalidné dôchodky, čo súvisí aj so skutočnosťou, že ide o zamestnancov odporkyne.

Navrhol, aby odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil napadnuté rozhodnutie krajského súdu tak, že zruší preskúmané rozhodnutie odporkyne a vec jej vráti na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania v celkovej výške 621,78 € podľa pripojeného vyčíslenia.

Odporkyňa nevyužila možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 28. marca 2018 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 7. januára 2016 o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ dňa 3. decembra 2015 požiadal o invalidný dôchodok. Jeho žiadosť bola vyššie uvedeným rozhodnutím odporkyne zamietnutá s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia tohto rozhodnutia tvorí odborný posudok o invalidite z 3. decembra 2015 so záverom, že navrhovateľ nie je invalidný, pretože jeho rozhodujúcim zdravotným postihnutím je stav po zlomenine pätnjej kosti - jednostranné postihnutie so zaradením do kap. XV, odd. G, položka 57 písm. a/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s MPSVZČ 30 %, čo je spodná hranica percentuálneho rozpätia 30-40 % so zvýšením o 5 % za zlomeninu jablčka vľavo; obe zranenia navrhovateľ utrpel pádom z výšky 5 m v máji 2014. Lekársku správu vyhotovila posudková lekárka sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne v Prievidzi, pri posúdení bol navrhovateľ osobne prítomný, v správe sú zhodnotené všetky navrhovateľom predložené lekárske správy.

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia, vysunuté pracovisko v Nitre dňa 15.03.2016 s rovnakým záverom o 35 %-nej celkovej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Lekárska správa bola vypracovaná po vyšetrení navrhovateľa posudkovým lekárom a sú v nej zhodnotené aj všetky predložené lekárske správy, vrátane prepúšťacej správy z hospitalizácie vo FN Banka Bystrica, odd. úrazovej chirurgie od 16. do 18.02.2016, kedy sa navrhovateľ podrobil operačnému zákroku za účelom odstránenia osteosyntetického materiálu z pravej pätovej kosti. Konštatuje sa v nej, že neboli zistené dôvody pre uznanie invalidity, keď zlomenina pravého členka je zhojená, hybnosť je len mierne obmedzená, preto tomuto rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu zodpovedá MPSVZČ na spodnej hranici rozpätia, t. j. 30 % s navýšením o 5 % na zlomeninu ľavého jablčka, ktorá závažným spôsobom neobmedzuje hybnosť v ľavom kolene.

Pretože navrhovateľ s týmto záverom nesúhlasil a namietal najmä priznanie MPSVZČ na spodnej hranici rozpätia, ako aj navýšenie nie o možných 10 %, ale iba o 5 %, krajský súd uznesením z 19.09.2016 nariadil posudkovému lekárovi doplnenie posudku o invalidite s tým, aby najmä vysvetlil dôvody, pre ktoré nemôže z medicínskeho hľadiska dôjsť k uznaniu invalidity. Posudkom zo dňa 17.10.2016 bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko v Nitre miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť opakovane ustálená na 35 % s rozhodujúcim zdravotným postihnutím - zlomenina pravého členka, za ktorú bola určená základná miera poklesu (30 %) s odôvodnením, zlomenina je zhojená a hybnosť v ňom je len mierne obmedzená a za ďalšie zdravotné postihnutie - zlomeninu jablčka v ľavom kolene zvýšil percentuálnu mieru o 5 %, pretože len mierne obmedzuje funkciu ľavého kolena, čo znamenalo, že navrhovateľ nie je invalidný. V posudku tiež uviedol, že posudkovým kritériom pre stanovenie miery poklesu je pretrvávajúca, dlhodobá porucha funkcie orgánov alebo systémov tela, ktoré sú spôsobené ochorením a do akej miery posudzovaného

občana obmedzuje v jeho pracovnej činnosti.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v záveroch zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať. Žiadne nové lekárske správy osvedčujúce zmenu (zhoršenie) zdravotného stavu už navrhovateľ nepredložil. Navrhovateľ síce objektívnosť posudkov niametal a tvrdil, že posudkoví lekári nezohľadnili lekárske správy, ktoré im predložil, ale išlo iba o tvrdenie vo všeobecnej rovine, pretože nijako nekonkretizoval, v čom sa mali posudkoví lekári odchýliť od záverov ošetrovujúcich lekárov, preto táto námietka nemohla ovplyvniť záver o vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, či zákonnosti rozhodnutia odporkyne. Neobstojí ani jeho námietka, že zákonnosť rozhodnutia odporkyne mala byť posudzovaná podľa okolností v čase jeho vydania a vo veci nemalo byť vykonané ďalšie dokazovanie, pretože podľa ustanovenia § 250i ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré platí aj pre konania podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p., súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Napokon, súd by zohľadnil aj podstatné zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa v čase vydania jeho rozhodnutia.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľa a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľ opätovne požiadať o invalidný dôchodok a o nové preskúmanie jeho miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňi náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods.2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.